

Sygn. akt V CZ 39/18

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Monika Koba

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa Towarzystwa Ubezpieczeń [...] S.A. we W.
przeciwko S.G. i E.G.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 14 czerwca 2018 r.,

zażalenia pozwanego S.G.

na postanowienie Sądu Okręgowego w C.

z dnia 5 października 2017 r., sygn. akt VI Ca [...] /17,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 października 2017 r. Sąd Okręgowy w C. w sprawie z powództwa Towarzystwa Ubezpieczeń [...] Spółka Akcyjna we W. przeciwko S.G. i E.G. odrzucił zażalenie pozwanych na postanowienie Sądu Okręgowego w C. z dnia 8 września 2017 r., oddalające ich wnioski o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie z uzasadnieniem wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 13 czerwca 2017 r., którym oddalono apelacje pozwanych od wyroku Sądu Rejonowego w C. z dnia 9 grudnia 2016 r. Ponadto, tym samym postanowieniem z dnia 5 października 2017 r. Sąd Okręgowy w C. odrzucił - jako spóźniony - wniosek pozwanych o doręczenie im z uzasadnieniem wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 13 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w C., oddalając wnioski pozwanych o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie z uzasadnieniem wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 13 czerwca 2017 r., w postanowieniu z dnia 8 września 2017 r. wskazał, że oboje pozwani byli reprezentowani w postępowaniu apelacyjnym przez pełnomocnika - adwokata J.G. Pełnomocnik został prawidłowo powiadomiony o terminie rozprawy w dniu 13 czerwca 2017 r., jednak na terminie tym nie stawił się, a następnie - w terminie tygodniowym od ogłoszenia wyroku - nie złożył wniosku o jego doręczenie z uzasadnieniem. W tym stanie rzeczy wnioski pozwanych o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie z uzasadnieniem wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 13 czerwca 2017 r. nie mogły być uwzględnione, gdyż za stronę dla potrzeb stosowania art. 168 § 1 k.p.c. uważa się także jej pełnomocnika i w konsekwencji wina pełnomocnika jest winą strony, która nie może twierdzić, że nie ponosi odpowiedzialności za działania lub zaniechania swojego pełnomocnika.

Zażalenie na postanowienie z dnia 5 października 2017 r. w części, w której odrzucono nim wniosek pozwanych o doręczenie z uzasadnieniem wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 13 czerwca 2017 r., wniósł pozwany S.G. Zarzucił błędne ustalenie, że w sposób zawiniony uchybił terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 13 czerwca

2017 r., a w konsekwencji także naruszenie art. 328 § 1 k.p.c., co spowodowało odrzucenie jego wniosku. Na mocy art. 380 k.p.c. wniósł również o rozpoznanie postanowienia Sądu Okręgowego w C. z dnia 8 września 2017 r. oddalającego jego wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 13 czerwca 2017 r. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia z dnia 5 października 2017 r. i zmianę postanowienia oddalającego wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 13 czerwca 2017 r. przez przywrócenie tego terminu i doręczenie mu tego wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające wniosek o doręczenie z uzasadnieniem wyroku tego sądu jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UZ 36/03, OSNP 2004, nr 10, poz. 178, z dnia 4 kwietnia 2003 r., I PZ 10/03, OSNP-wkładka z 2003 r, nr 17, poz. 6, z dnia 18 stycznia 2017 r., V CZ 88/16, nie publ.). Jeśli postanowienie takie zapadło w sprawie, w której dopuszczalna jest skarga kasacyjna, przysługuje na nie zażalenie do Sądu Najwyższego (art. 394¹ § 2 k.p.c.). W takim zażaleniu można wnosić o rozpoznanie przez Sąd Najwyższy postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego wniosek skarżącego o przywrócenie mu terminu do żądania doręczenia z uzasadnieniem wyroku sądu drugiej instancji (art. 380 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c., por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UZ 36/03, OSNP 2004, nr 10, poz. 178, z dnia 4 kwietnia 2003 r., I PZ 10/03, OSNP-wkładka z 2003 r, nr 17, poz. 6, z dnia 18 sierpnia 2017 r., IV CZ 42/17, nie publ., z dnia 18 stycznia 2017 r., V CZ 88/16, nie publ.).

W okolicznościach sprawy Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, że w razie, gdy strona jest reprezentowana przez pełnomocnika procesowego, wina pełnomocnika jest winą strony w rozumieniu art. 168 § 1 k.p.c. Strona nie może powoływać się na brak winy w sytuacji, w której winę w niedochowaniu terminu ponosi jej pełnomocnik. Skutki wszelkich działań lub zaniechań pełnomocnika obciążają stronę, która nie może wobec tego wniosku o przywrócenie terminu

uzasadniać tym, że to nie ona, lecz jej pełnomocnik zaniedbał dokonania czynności. W takiej sytuacji strona, aby uzyskać przywrócenie terminu, powinna uprawdopodobnić, że uchybienie terminu nastąpiło z przyczyn niezawinionych przez jej pełnomocnika. Innymi słowy, gdy pełnomocnik w sposób zawiniony uchybi terminowi, jego przywrócenie na żądanie strony jest niemożliwe. Jeżeli więc pełnomocnik strony w sposób zawiniony nie złożył w terminie wniosku o doręczenie wyroku sądu drugiej instancji z uzasadnieniem, strona nie może skutecznie domagać się przywrócenia tego terminu. W grę wchodzi wtedy - w razie spełnienia odpowiednich przesłanek materialnoprawnych - jedynie odpowiedzialność cywilna pełnomocnika wobec strony z tego tytułu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2000 r., IV CKN 841/00, nie publ., z dnia 23 lipca 2002 r., II CZ 72/02, nie publ., z dnia 3 grudnia 2003 r., I CZ 139/03, nie publ., z dnia 30 maja 2007 r., II CSK 167/07, nie publ., z dnia 13 kwietnia 2005 r., V CZ 20/05, nie publ., z dnia 27 października 2009 r., II UZ 35/09, nie publ., z dnia 8 maja 2013 r., I CZ 35/13, nie publ.).

Okoliczności sprawy wskazują na to, że pełnomocnik pozwanego S.G., będąc prawidłowo zawiadomionym o terminie rozprawy w dniu 13 czerwca 2017 r., nie stawiał się na niej. Następnie nie złożył w terminie wniosku o doręczenie wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 13 czerwca 2017 r., chociaż był do tego umocowany, gdyż jego pełnomocnictwo procesowe do reprezentowania przed sądami powszechnymi wprawdzie nie rozciągało się na wniesienie skargi kasacyjnej od tego wyroku (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, OSNC 2008, nr 11, poz. 122), to jednak obejmowało złożenie takiego wniosku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2013 r., I CZ 35/13, nie publ.). Skutki tego zachowania pełnomocnika dotyczą bezpośrednio pozwanego S.G.. Nie może on w związku z tym powoływać się na brak swej winy w uchybieniu terminu do złożenia wniosku o doręczenie z uzasadnieniem wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 13 czerwca 2017 r. wskazując na to, że jego pełnomocnik nie powiadomił go o terminie rozprawy w dniu 13 czerwca 2017 r. i że - wbrew jego woli - nie złożył wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem. Tego rodzaju okoliczności mogą mieć znaczenie przy ocenie możliwej odpowiedzialności cywilnej pełnomocnika wobec pozwanego S.G., nie mogą być natomiast podstawą

do stwierdzenia braku winy w rozumieniu art. 168 § 1 k.p.c. w uchybieniu terminu do żądania doręczenia z uzasadnieniem wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 13 czerwca 2017 r.

Zażalenie pozwanego S.G. jest w związku z tym bezzasadne i podlega oddaleniu (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Sąd Najwyższy nie orzekł w przedmiocie kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu S.G. z urzędu, gdyż jego pełnomocnik nie złożył w tym zakresie odpowiedniego wniosku.

jw

ał